

Államháztartás

(alapfogalmak – tendenciák)

Az államháztartás alrendszerei

Központi
Alrendszerek

1. Központi Költségvetés (kb.50%)
2. Társadalombiztosítási alapok (kb. 25%)
(Nyugdíjbiztosítási Alap, Egészségbiztosítási Alap)
3. Elkülönített Állami Pénzalapok (1-2%)
(foglalkoztatási-, nukleáris-, innovációs-, kulturális alap stb.)
4. Helyi Önkormányzatok (kb. 25%)

Konzolidáció:

az egyes alrendszerek közötti pénzáramlás kiszűrése

Az államháztartás mérete

- Jövedelemcentralizáció:

Centralizációs hányad=

$$\sum \text{bevétel (adók, járulékok, illetékek)}/\text{GDP}$$

- Jövedelemredisztribúció:

$$\text{Redisztribúciós hányad} = \sum \text{kiadás}/\text{GDP}$$

(mértékük 45-50 százalékpont között jelenleg)

Egyenleg-definíciók

- Elsődleges egyenleg: adósságszolgálat (kamat, törlesztés) nélküli egyenleg
- Teljes egyenleg: összes folyó és tőketétel
- Ciklikusan igazított egyenleg: ciklikus hatásoktól tisztított bevételek és kiadások egyenlege
(teljes egyenleg – a konjunktúra-ingadozás hatása)
- Strukturális egyenleg: ciklikus egyenleg szűrve az egyszeri kiadási, bevételi tételektől

Korrekciók: *kvázi-fiskális tevékenységek* (pl. MFB)

Vonal alatti adósságnövelő tételek: nem költségvetési kiadás, de államadósságot növelő tétel (pl. bankkonszolidáció 20 éves lejáratú állampapírok kibocsátásából)

Az államadósság tehát nem a korábbi éves deficitok összessége!

A magyar államháztartás kiadásai, bevételei és egyenlege

Forrás: Magyarország Konvergencia Programja 2013-2016, 69.o.

Megjegyzés: 2012 tényadat, 2013-2016 előrejelzés

	2012 Mrd Ft	2012	2013	2014	2015	2016
		a GDP %-ában				
Nettó hitelnyújtás (EDP B.9.)						
1. Kormányzati szektor	-566,7	-2,0	-2,7	-2,7	-2,2	-1,3
2. Központi kormányzat	-771,1	-2,7	-6,0	-2,9	-2,5	-1,5
3. Tartományi kormányzat	-	-	-	-	-	-
4. Helyi önkormányzatok	207,6	0,7	2,4	-0,1	0,0	0,1
5. TB alapok	-3,2	0,0	0,9	0,4	0,3	0,1
Kormányzati szektor (S.13)						
6. Bevételek összesen	13147,8	46,5	46,9	47,1	46,8	43,1
7. Kiadások összesen	13714,5	48,5	49,6	49,8	49,0	44,4
8. Egyenleg	-566,7	-2,0	-2,7	-2,7	-2,2	-1,3
9. Kamatkiadások	1180,3	4,2	4,1	3,8	3,6	3,4
10. Elsődleges egyenleg	613,6	2,2	1,4	1,1	1,4	2,1
11. Egyszeri és egyéb átmeneti jellegű tételek ²		0,6	0,0	0,0	0,0	0,0

²: a pozitív szám deficitcsökkentő tételt jelent

Ciklikus és egyszeri hatások az államháztartás egyenlegében

Forrás: Magyarország Konvergencia Programja 2013-2016, 71.o.

Megjegyzés: 2012 tényadat, 2013-2016 előrejelzés

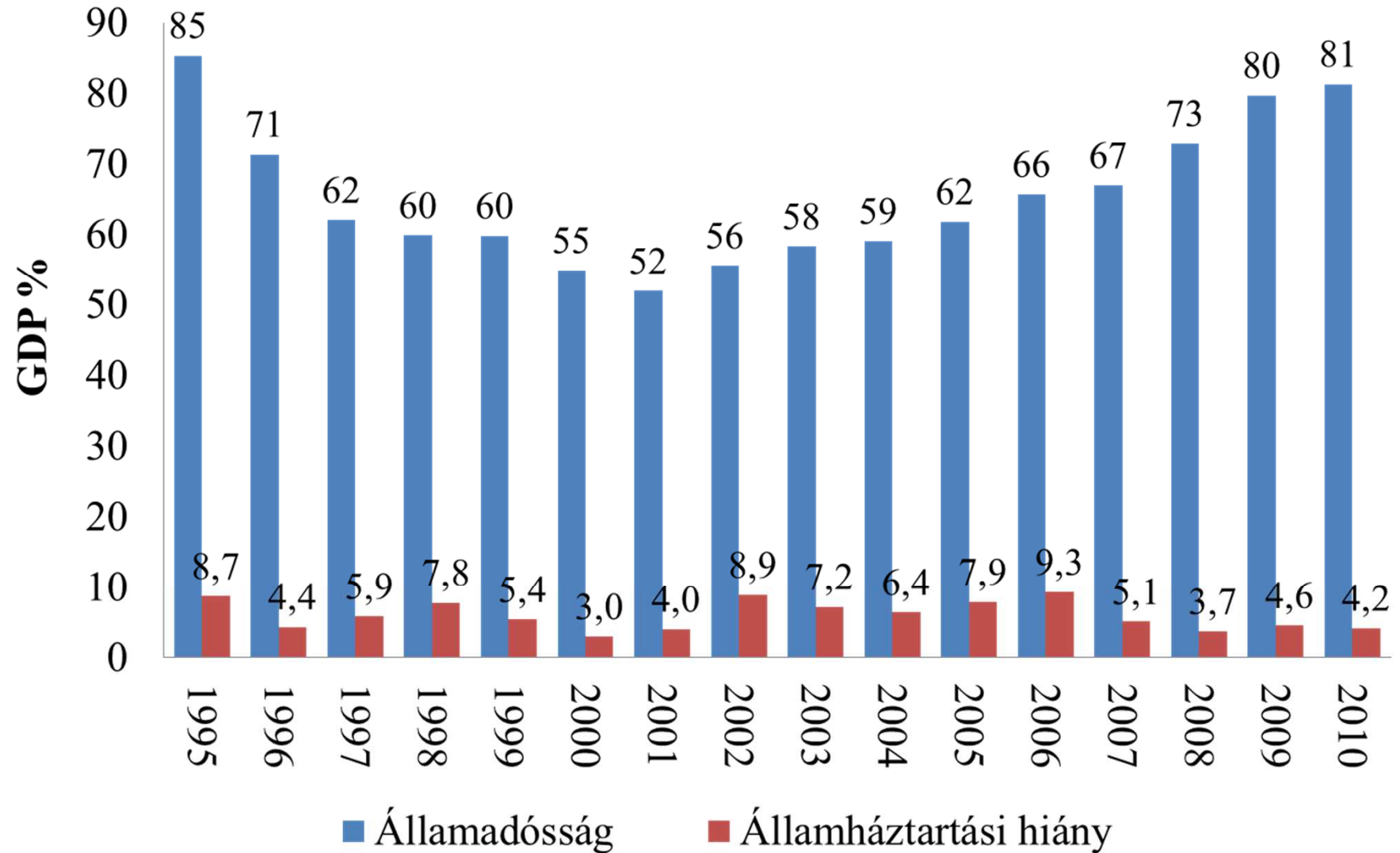
	2012	2013	2014	2015	2016
	a GDP %-ában				
1. GDP előző évi áron (éves növekedési ütem)	-1,7	0,7	1,9	2,3	2,5
2. Kormányzati szektor egyenlege	-2,0	-2,7	-2,7	-2,2	-1,3
3. Kamatkiadások	4,2	4,1	3,8	3,6	3,4
4. Egyszeri és egyéb átmeneti jellegű tételek ¹	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Potenciális GDP (éves növekedési ütem)	0,3	0,9	1,1	1,3	1,5
összetevők: - munkatényező	0,1	0,4	0,6	0,7	0,7
- tőketényező	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
- teljes tényező termelékenység (TFP)	-0,2	0,0	0,1	0,2	0,4
6. Kibocsátási rés	-3,6	-3,7	-2,9	-2,0	-1,1
7. Kormányzati szektor egyenlegének ciklikus komponense	-1,6	-1,6	-1,3	-0,9	-0,5
8. Ciklikusan igazított egyenleg (2-7)	-0,4	-1,1	-1,4	-1,3	-0,8
9. Ciklikusan igazított elsődleges egyenleg (8+3)	3,8	3,1	2,5	2,3	2,6
10. Strukturális egyenleg (8-4)	-1,0	-1,1	-1,4	-1,3	-0,8

Az összesen adatok kerekítés miatt eltérhetnek a részadatok összegétől.

¹: a pozitív szám a strukturális egyenleget javító számot jelent tételt jelent

A magyar államadósság

(konszolidált bruttó adósság) *Forrás: KSH (EDP jelentések)*

A fiskális politika fő funkciói

- Erőforrás-allokáció (közjavak és közszolgáltatások biztosítása, pozitív extern hatású tevékenységek előmozdítása)
- Újraelosztás (redisztribúció)
- Konjunktúra-szabályozás (stabilizáció)
/automatikus stabilizátorok-diszkrecionális lépések/